

การพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูตามฐานสมรรถนะ ชั้นปีที่ 1
สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Development of Competency-Based Teaching Professional
Students for the First Year in the Field of Physical Education
Nakhon Pathom Rajabhat University

¹อำนวยการ สอิ่งทอง Amnuay Sa-ingthong

²อรรถกร เวชการ Atthakorn Wetchakarn

³ฐปนพ เกิดสว่างเนตร Thapanop Kerdawangnetr

⁴ปณรสี เอี่ยมสอาด Panrasee Iamsaad

⁵หฤชนันท์ จันทร์ทอง Haruesanunt Janthong

¹²³⁴⁵คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

¹²³⁴⁵Faculty of Education, Nakhonpathom Rajabhat University

¹Corresponding author, e-mail: Amnuaysa@webmail.npru.ac.th

Received February 22, 2024; Revised March 2, 2024; Accepted: March 8, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของนักศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม (2) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบสมรรถนะ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมสมรรถนะหลักและสมรรถนะ วิชาชีพครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา หลักสูตรครุศาสตร บัณฑิต ปีการศึกษา 2565 จำนวน 73 คน และครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ จำนวน 73 คน

ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะหลักของนักศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พบว่า สมรรถนะหลักทั้ง 3 สมรรถนะที่อยู่ในระดับมากที่สุดโดย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความสามารถแสดงการเคลื่อนไหวพื้นฐานได้อย่างเหมาะสมกับ สถานการณ์ สามารถอธิบายหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวพื้นฐานของมนุษย์ได้ และ อธิบายหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับพลศึกษาและกีฬา รวมถึงกิจกรรมทางกายได้ตามลำดับ สำหรับ สมรรถนะวิชาชีพครูของนักศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม พบว่า สมรรถนะที่อยู่ในระดับมากที่สุดมี 3 สมรรถนะโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การช่วยเหลืองานโรงเรียนโดยไม่ต้องร้องขอ การทำงานเป็นทีม แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน และมี ทักษะการติดต่อสื่อสารกับนักเรียนและวิชาชีพครู สมรรถนะที่อยู่ในระดับมากมี 7 สมรรถนะโดยเรียงลำดับ

จากมากไปหาน้อย คือ รอบรู้บริบทของโรงเรียนและหน้าที่ครู มีปฏิสัมพันธ์กับครู ผู้ปกครอง ชุมชน อดทน ขยันหมั่นเพียร ผ่อนปรนต่อปัญหา วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ ประยุกต์ใช้สื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ สื่อสารภาษาอังกฤษพื้นฐานได้ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนทดสอบสมรรถนะนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมสมรรถนะพบว่า ภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาสมรรถนะรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การพัฒนาฐานสมรรถนะ; นักศึกษาวิชาชีพครู; พลศึกษา

Abstract

The objectives of this study were; 1) To study the competency-based of first-year students' teacher in Physical Education at Nakhon Pathom Rajabhat University. 2) To compare the competency test scores of first-year students in Physical Education before and after participating in activities to enhance both core competencies and professional teaching competencies. The sample group used in the research was the first-year students, Bachelor of Physical Education, Academic Year 2022. Number of people 73 and teachers at the school where student's teacher undergo their professional experience training. Number of people 73.

The results of the research were as follows: the field of physical education Nakhon Pathom Rajabhat University consists of 3 core competencies ranked in descending order from highest to lowest, they were (1) Able to demonstrate basic movements appropriate to the situation 2) Explain principles and theories about basic human movement and 3) Explain principles and theories about physical education, sports, and physical activities and 10 teaching professional competencies ranked in descending order from highest to lowest, they were (1) Help school work without request (2) Work in teams and solve problems in work practice (3) Have the right attitude towards the country and the teaching profession (4) Knowledge of school context and teacher duty (5) Interacting with teachers, parents, community. (6) Patience, diligence relieving problems (7) Able to plan learning activities (10) Applying media to improve learning (5) Use technology for basic education (6) Communicate in languages and when comparing the competency test scores of first-year students before and after participating in competency enhancement activity, it was found that there was a statistically significant overall difference at the .05 level. Furthermore, upon examining individual competencies, it was found that there were statistically significant differences in all aspects at the .05 level.

Keywords: Competency-based Development; Teacher Students; Physical Education

บทนำ

การศึกษาไทยตกอยู่ในภาวะวิกฤติของปัญหาที่มีความรุนแรง สลับซับซ้อน และฝังลึกในระบบที่ยากต่อการแก้ไข และมีความเหลื่อมล้ำในโอกาสทางการศึกษามาก จากสองทศวรรษหลังการปฏิรูปการศึกษาในปี พ.ศ.2542 สังคมไทยเห็นว่าคุณภาพการศึกษาตกต่ำ สถานศึกษาชั้นนำที่มีคุณภาพการศึกษาสูงมีจำนวนไม่มากนัก ส่งผลให้สมรรถนะขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับภูมิภาคเดียวกัน ในส่วนของระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไม่สามารถผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีทักษะ สมรรถนะตอบสนองความต้องการของภาคการจ้างงานได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) นอกจากนี้จากผลการวิจัยของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ได้พบว่า จากสภาพการณ์การผลิตบัณฑิตครูในปัจจุบัน บัณฑิตครูยังไม่มีความสามารถโดดเด่นหรือความถนัดที่ลึกซึ้งและแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอนและสนใจในวิชาชีพครูอย่างแท้จริง บัณฑิตครูบางสาขามีเกินความต้องการและบางสาขาก็ตกเหลือ นอกระบบบัณฑิตครูยังไม่สามารถจูงใจผู้เรียนหรือสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ได้ การบริหารจัดการในชั้นเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพ และยังไม่สามารถแสดงสมรรถนะที่สำคัญของการเป็นครูได้อย่างชัดเจน ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจมีสาเหตุสืบเนื่องมาตั้งแต่การคัดเลือกบุคลากรเข้าเรียนครูที่เน้นปริมาณมากกว่าคุณภาพ หลักสูตรการผลิตเน้นรายวิชามากกว่าเน้นการสร้างสมรรถนะหลักของครูโดยมีรายวิชาอยู่ย่นจำนวนมาก เน้นทฤษฎีมากกว่าการฝึกปฏิบัติส่งผลให้บัณฑิตครูไม่บรรลุสมรรถนะหลักของการเป็นครูสำหรับการผลิตครูในปัจจุบันพบว่ามหาวิทยาลัย ในประเทศไทยไม่น้อยกว่า 113 แห่ง ผลิตครูเพื่อตอบโจทย์ความต้องการของหน่วยงาน ของผู้เรียนและผู้ปกครอง สถาบันที่เป็นแหล่งผลิตที่ใหญ่ที่สุดคือมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งมีจำนวน 38 แห่งในปัจจุบันที่ผลิตครูรวมแล้วในแต่ละปีไม่น้อยกว่า 25,000 คน ประกอบกับในปี 2562 เป็นต้นมาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตที่สังกัดภายใต้มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ โดยมีการพัฒนารูปแบบการผลิตครูและใช้รูปแบบการผลิตร่วมกัน โดยมีการพัฒนานักศึกษาทุกรายชั้นปีตามสมรรถนะรายชั้นปีในหลักสูตร (ดวงใจ ชนะสิทธิ์ และอรพรรณ ตูจินดา, 2565)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่งที่ได้ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ และเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมจึงได้นำหลักสูตรฐานสมรรถนะร่วมไปปรับปรุงเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น มาตรฐานวิชาชีพครูที่ปรับใหม่ พ.ศ.2563 มาตรฐานวิชาชีพฐานสมรรถนะของครูสภา 2561 สมรรถนะครูของกระทรวงศึกษาธิการ สมรรถนะของครุศาสตรศึกษาศาสตร์ และพระบรมราโชบาย 4 ประการ โดยนำมาหลอมรวมปรับหลักสูตรฐานสมรรถนะที่เน้นปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมมีนโยบายในการยกระดับมาตรฐานและสมรรถนะบัณฑิตครูโดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกสาขาจัดการจัดการเรียนการสอนเน้นบัณฑิตนักปฏิบัติในขณะเดียวกันการบ่มเพาะในการผลิตและพัฒนาครูได้พัฒนารูปแบบการผลิตที่เป็นต้นแบบการพัฒนาครูรายชั้นปี และเพื่อให้อาจารย์สอนตอบสนองนโยบายในการยกระดับมาตรฐานและสมรรถนะบัณฑิตครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม สาขาวิชาพลศึกษาจึงควรพัฒนาระดับสมรรถนะหลักและสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาวิชาพลศึกษารายชั้นปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของนักศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
- 2) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบสมรรถนะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมสมรรถนะหลัก

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2565 จำนวน 92 คน และครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 90 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษาที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2565 จำนวน 73 คน และครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 73 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Moran, 1970 อ้างถึงในสุวิมล ติรกานันท์, 2551) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ 1) การจัดกิจกรรมเสริมสมรรถนะหลัก 2) การจัดกิจกรรมเสริมสมรรถนะวิชาชีพครู

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลของการจัดกิจกรรมเสริมสมรรถนะหลักของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษาที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2565 จำนวน 3 สมรรถนะ คือ 1) สามารถแสดงการเคลื่อนไหวพื้นฐานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ 2) สามารถอธิบายหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวพื้นฐานของมนุษย์ได้ และ 3) สามารถอธิบายหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับพลศึกษา กีฬา รวมถึงกิจกรรมทางกายได้

ผลของการจัดกิจกรรมเสริมสมรรถนะวิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษาที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2565 จำนวน 10 สมรรถนะ คือ 1) รอบรู้บริบทของโรงเรียนและหน้าที่ครู 2) มีปฏิสัมพันธ์กับครู ผู้ปกครอง ชุมชน 3) วางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ 4) ทำงานเป็นทีม แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน 5) ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ 6) สื่อสารภาษาอังกฤษพื้นฐานได้ 7) มีทัศนคติที่ถูกต้อง ต่อบ้านเมืองและวิชาชีพครู 8) ช่วยเหลืองานโรงเรียนโดยไม่ต้องร้องขอ 9) อดทน ขยันหมั่นเพียร ผ่านอุปสรรคปัญหา และ 10) ประยุกต์ใช้สื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม (Questionnaires) ใช้สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะรายชั้นปี เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

2. แบบทดสอบสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพครูของนักศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

3. กิจกรรมเสริมสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพครู

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยนำแบบสอบถามที่เก็บข้อมูลจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 73 ชุดและแบบทดสอบเก็บข้อมูลจากครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 73 ชุด มาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของเครื่องมือ โดยได้เครื่องมือที่ครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวนรวมทั้งหมด 146 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพครูของนักศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
2. เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความรู้ก่อนเรียนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา โดยใช้สถิติค่า “ที” (t-test Dependent Sample)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับสมรรถนะหลักของนักศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

(n = 73)					
ที่	สมรรถนะชั้นปีที่ 1	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	สามารถแสดงการเคลื่อนไหวพื้นฐานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	4.60	0.344	มากที่สุด	1
2	สามารถอธิบายหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวพื้นฐานของมนุษย์ได้	4.57	0.247	มากที่สุด	2
3	อธิบายหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับพลศึกษา กีฬา รวมถึงกิจกรรมทางกายได้	4.52	0.367	มากที่สุด	3
รวมเฉลี่ย		4.56	0.304	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับสมรรถนะหลักของนักศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ตามความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยงพบว่าสมรรถนะภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D = 0.304) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษาสามารถแสดงการเคลื่อนไหวพื้นฐานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.60$, S.D = 0.344) รองลงมาคือ นักศึกษาสามารถอธิบายหลักเกณฑ์และทฤษฎีเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวพื้นฐานของมนุษย์ได้ ($\bar{X} = 4.57$, S.D = 0.247) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับสมรรถนะวิชาชีพครู นักศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

(n = 73)

ที่	สมรรถนะชั้นปีที่ 1	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	รอบรู้บริบทของโรงเรียนและหน้าที่ครู	4.46	0.354	มาก	4
2	มีปฏิสัมพันธ์กับครู ผู้ปกครอง ชุมชน	4.43	0.217	มาก	5
3	วางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้	4.12	0.357	มาก	8
4	ทำงานเป็นทีม แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน	4.65	0.344	มากที่สุด	2
5	ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐานได้	4.05	0.469	มาก	9
6	สื่อสารภาษาอังกฤษพื้นฐานได้	3.76	0.324	มาก	10
7	มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมืองและวิชาชีพครู	4.53	0.412	มากที่สุด	3
8	ช่วยเหลืองานโรงเรียนโดยไม่ต้องร้องขอ	4.89	0.371	มากที่สุด	1
9	อดทน ขยันหมั่นเพียร ฝ่าฟันอุปสรรคปัญหา	4.23	0.371	มาก	6
10	ประยุกต์ใช้สื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.12	0.212	มาก	7
รวมเฉลี่ย		4.32	0.370	มาก	

จากตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ตามความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยงพบว่าสมรรถนะภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D.=0.370) เมื่อพิจารณาเป็นรายสมรรถนะโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับพบว่า สมรรถนะด้านการช่วยเหลืองานโรงเรียนโดยไม่ต้องร้องขออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, S.D.=0.371) รองลงมาคือทำงานเป็นทีม แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.65$, S.D.=0.344) และ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมืองและวิชาชีพครู ($\bar{X} = 4.53$, S.D.=0.412) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่น้อยที่สุดคือ สื่อสารภาษาอังกฤษพื้นฐานได้ ($\bar{X} = 3.76$, S.D.=0.324)

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบคะแนนทดสอบสมรรถนะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา ก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมเสริมสมรรถนะหลัก

(n = 73)

ที่	สมรรถนะหลัก	คะแนน	$\bar{X}$	S.D.	t	df	sig
1	สามารถแสดงการเคลื่อนไหวพื้นฐานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	ก่อน	12.89	2.234	5.710*	72	.000
		หลัง	25.69	1.654		72	
2	สามารถอธิบายหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวพื้นฐานของมนุษย์ได้	ก่อน	12.91	2.431	55.540*	72	.000
		หลัง	25.78	1.231		72	

3	อธิบายหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับพลศึกษา กีฬา รวมถึงกิจกรรมทางกายได้	ก่อน	11.45	2.135	53.567*	72	.000
		หลัง	25.00	2.060		72	
	รวมเฉลี่ย	ก่อน	12.35	2.130	53.450*	72	.000
		หลัง	25.25	1.892		72	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 การเปรียบเทียบคะแนนทดสอบสมรรถนะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา ก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมเสริมสมรรถนะ พบว่า ภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาสมรรถนะรายด้าน พบว่าทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบคะแนนทดสอบสมรรถนะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา ก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมเสริมสมรรถนะวิชาชีพครู

(n = 73)

ที่	สมรรถนะวิชาชีพครู	คะแนน	$\bar{X}$	S.D.	t	df	sig
1	รอบรู้บริบทของโรงเรียนและหน้าที่ครู	ก่อน	12.861	1.636	51.165*	72	.000
		หลัง	25.772	2.331			
2	มีปฏิสัมพันธ์กับครู ผู้ปกครอง ชุมชน	ก่อน	12.901	1.574	56.162*	72	.000
		หลัง	25.842	2.134			
3	วางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้	ก่อน	12.534	1.313	56.301*	72	.000
		หลัง	25.762	2.136			
4	ทำงานเป็นทีม แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน	ก่อน	12.205	1.164	51.864*	72	.000
		หลัง	25.673	2.142			
5	ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐานได้	ก่อน	12.301	1.198	52.738*	72	.000
		หลัง	25.836	2.192			
6	สื่อสารภาษาอังกฤษพื้นฐานได้	ก่อน	12.561	1.443	56.395*	72	.000
		หลัง	25.986	1.942			
7	มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมืองและวิชาชีพครู	ก่อน	12.497	1.214	54.612*	72	.000
		หลัง	25.842	1.883			
8	ช่วยเหลืองานโรงเรียนโดยไม่ต้องร้องขอ	ก่อน	12.671	1.509	58.110*	72	.000
		หลัง	25.642	2.043			
9	อดทน ขยันหมั่นเพียร ฝ่าฟันปรนต้อปัญหา	ก่อน	12.479	1.438	49.615*	72	.000
		หลัง	25.547	2.034			
10	ประยุกต์ใช้สื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	ก่อน	12.630	1.421	50.439*	72	.000
		หลัง	25.794	2.125			

รวมเฉลี่ย	ก่อน	12.689	1.532	53.675*	72	.000
	หลัง	25.754	1.634			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 การเปรียบเทียบคะแนนทดสอบสมรรถนะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมสมรรถนะวิชาชีพครู พบว่า ภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาสมรรถนะรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

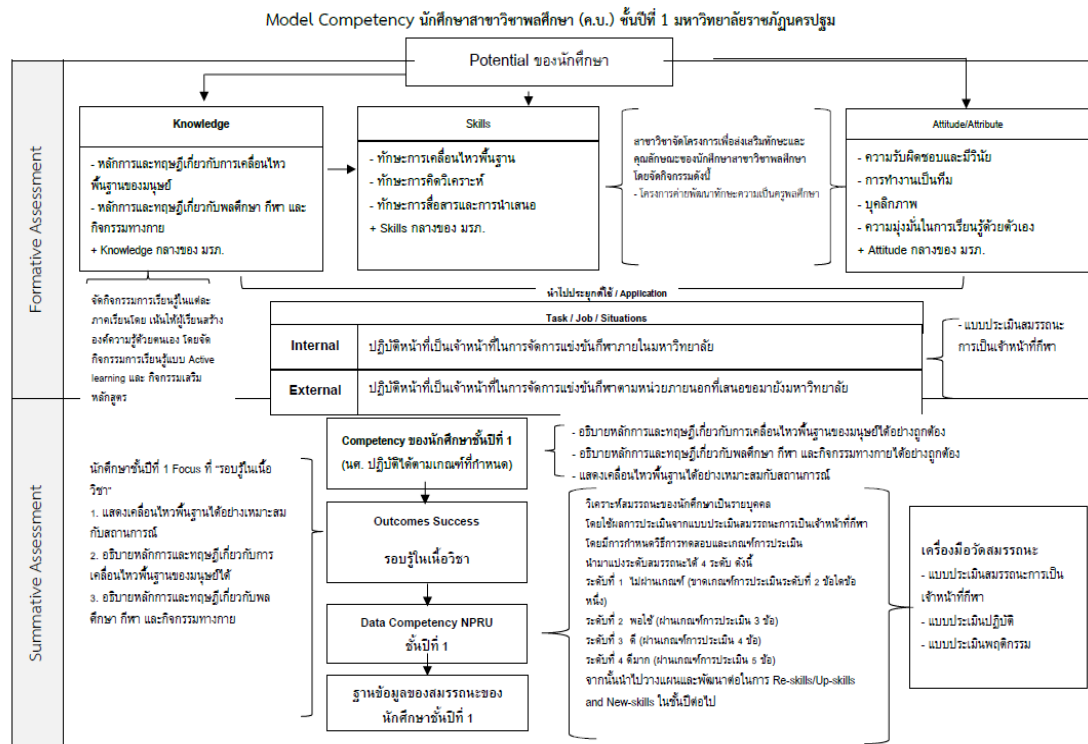
ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า จากการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูตามฐานสมรรถนะ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ตามความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยง เกี่ยวกับสมรรถนะหลักของนักศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พบว่า สมรรถนะหลักทั้ง 3 สมรรถนะที่อยู่ในระดับมากที่สุดโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความสามารถแสดงการเคลื่อนไหวพื้นฐานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถอธิบายหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวพื้นฐานของมนุษย์ได้ และอธิบายหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับพลศึกษาและกีฬา รวมถึงกิจกรรมทางกายได้ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับพงศธร ไพจิตร ที่ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของนักศึกษาครูสาขาวิชาพลศึกษา พบว่า ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาคือการเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนทางด้านพลศึกษา สำหรับสมรรถนะวิชาชีพครูของนักศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พบว่า สมรรถนะที่อยู่ในระดับมากที่สุดมี 3 สมรรถนะโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การช่วยเหลืองานโรงเรียนโดยไม่ต้องร้องขอ การทำงานเป็นทีม แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน และมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมืองและวิชาชีพครู สมรรถนะที่อยู่ในระดับมากที่สุดมี 7 สมรรถนะโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ รอบรู้บริบทของโรงเรียนและหน้าที่ครู มีปฏิสัมพันธ์กับครู ผู้ปกครอง ชุมชน อดทน ขยันหมั่นเพียร ผ่อนปรนต่อปัญหา วางแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ได้ ประยุกต์ใช้สื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ สื่อสารภาษาอังกฤษพื้นฐานได้ สอดคล้องกับ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และเกณฑ์ในการพิจารณาการรับบุคลากรเข้าปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน ล้วนแล้วแต่มีความต้องการนักศึกษาที่มีคุณลักษณะตามสมรรถนะข้างต้น และจากผลการวิจัยดังกล่าวจะอาจเกิดผลมาจากนโยบายของมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมให้นักศึกษาทุกคนไม่ว่าจะเป็นวิชาชีพครูเป็นบัณฑิตนักปฏิบัติ รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาบัณฑิตนักปฏิบัติทั้งในระดับสาขาวิชา ระดับคณะ ระดับมหาวิทยาลัย ระดับหลักสูตร ระดับการจัดการเรียนการสอน และระดับการวัดและประเมินผล ส่งผลให้การขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมมีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างรวดเร็ว ประกอบกับผู้บริหารให้ความใส่ใจกำกับ และติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง (พงศธร ไพจิตร, 2561)

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนทดสอบสมรรถนะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมสมรรถนะพบว่า ภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาสมรรถนะรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ นโยบายการส่งเสริมการผลิตและพัฒนาครูทั้งจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม และ ยุทธศาสตร์กลางของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง ในการขับเคลื่อนให้นักศึกษาหลักสูตร 4 ปี ซึ่งเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ โดยมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะที่ชัดเจน และมีการวัดและประเมินฐานสมรรถนะตามนโยบายของมหาวิทยาลัย โดยมหาวิทยาลัยมีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับอัสรี สะอิตี ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของครูพลศึกษา ในศตวรรษที่ 21 โดยประยุกต์ใช้อำนาจความสะดวกในการเรียนรู้ ร่วมกับการสอนแบบเสริมศักยภาพ พบว่า สมรรถนะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับผลการวิจัยในครั้งนี้คือสมรรถนะด้านการส่งเสริมพัฒนา ผู้เรียน สื่อสารและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ดิจิทัล ปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง (อัสรี สะอิตี, 2561) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวลักษณ์ ประมาน และคณะ ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะครูพลศึกษา พบว่า สมรรถนะครูพลศึกษาเป็นคุณลักษณะเฉพาะที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ ทักษะคิด อุปนิสัย แรงจูงใจของครูพลศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน ประกอบด้วยสมรรถนะ 7 ด้าน ได้แก่ 1) สมรรถนะด้านตนเองและวิชาชีพ 2) สมรรถนะด้านการพัฒนาหลักสูตร 3) สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ 4) สมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียน 5) สมรรถนะด้านนวัตกรรมและการวิจัย 6) สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 7) สมรรถนะด้านการสื่อสาร (เสาวลักษณ์ ประมาน และคณะ, 2565) และยังสอดคล้องกับ Waiyaroop & Sapcharoen ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาครูสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีสมรรถนะสูงขึ้นหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยหลังการทดลองมีค่าระดับสมรรถนะสูงมาก โดยพบว่าการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ความสามารถประยุกต์ออกแบบการใช้สื่อมีสมรรถนะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน (Waiyaroop & Sapcharoen, 2020)

องค์ความรู้ใหม่

ผู้วิจัยได้ศึกษากรอบแนวคิดการวิจัยจากโมเดล PTRU: Professional Teacher Rajabhat University Model เป็นหลักสูตรผลิตครูฐานสมรรถนะ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งมีสมรรถนะในการผลิตครูจำนวน 17 สมรรถนะ ในการพัฒนานักศึกษาให้มีสมรรถนะตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียดังกล่าว

บทสรุป

สมรรถนะหลักของนักศึกษาวิชาชีพระดับชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พบว่า สมรรถนะหลักทั้ง 3 สมรรถนะที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ความสามารถแสดงการเคลื่อนไหวพื้นฐานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถอธิบายหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวพื้นฐานของมนุษย์ได้ และอธิบายหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับพลศึกษาและกีฬา รวมถึงกิจกรรมทางกายได้ตามลำดับ สำหรับสมรรถนะวิชาชีพระดับชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พบว่า สมรรถนะที่อยู่ในระดับมากที่สุดมี 3 สมรรถนะ คือ การช่วยเหลืองานโรงเรียนโดยไม่ต้องร้องขอ การทำงานเป็นทีม แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน และมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมืองและวิชาชีพครู สมรรถนะที่อยู่ในระดับมากมี 7 สมรรถนะ คือ รอบรู้บริบทของโรงเรียนและหน้าที่ครู มีปฏิสัมพันธ์กับครู ผู้ปกครอง ชุมชน อดทน ขยันหมั่นเพียร ผ่านอุปสรรคต่อปัญหา วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ ประยุกต์ใช้สื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ สื่อสารภาษาอังกฤษพื้นฐานได้ และเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนทดสอบสมรรถนะนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมสมรรถนะ พบว่า ภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาสมรรถนะรายด้าน พบว่าทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์ในระดับมหาวิทยาลัย

2. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษา สาขาพลศึกษาชายชั้นปี

เอกสารอ้างอิง

- ดวงใจ ชนะสิทธิ์ และอรพรรณ ตูจันทา. (2565). การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 14(1): 21-36.
- พงศธร ไพจิตร. (2561). การพัฒนาหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของนักศึกษาครูสาขาวิชาพลศึกษา. *วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณวุฒิปบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- สุวิมล ตีรกันันท์. (2551). *การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์แนวท่งสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). *รายงานเฉพาะเรื่องที่ 11 การพลิกโฉมการศึกษาด้วยระบบดิจิทัล*. สืบค้นข้อมูลเมื่อ วันที่ 20 ธันวาคม 2564. จาก <http://www.onec.go.th/th.php/book/BookView/1745>
- เสาวลักษณ์ ประมาน และคณะ. (2565). สมรรถนะครูพลศึกษา. *วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการ จัดการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 9(1): 153-180.
- อัสรี สะอิดี. (2561). การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะครูของครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยประยุกต์ใช้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ร่วมกับการสอนแบบเสริมศักยภาพ. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Waiyaroon, S., Sapcharoen. S. (2020). Competency Development of Student Teachers Major in Early Childhood Educations Program of Suan Sunandha Rajabhat University by Using Group Process-based Instruction. *The 13th National Graduate Research Conference Presentation Udon Thani Rajabhat University*. 253 – 264 (in Thai).

